

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1081/16-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Střední škola, Bor, Plzeňská 231
Sídlo	Plzeňská 231, 348 02 Bor
E-mail právnické osoby	reditel@ssbor.cz
IČ	00077879
Identifikátor	600009963
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zdeňka Valečková
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místa inspekční činnosti	Plzeňská 231, Strážská 441 a 483, 348 02 Bor
Termín inspekční činnosti	25., 28. a 29. 11. a 2. 12. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Střední škola, Bor (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Škola je komplexním vzdělávacím centrem středního vzdělávání ve dvou technických oborech

(Mechanik opravář motorových vozidel, Opravář zemědělských strojů), v jednom službovém oboru (Kuchař – číšník) a v navazujícím nástavbovém studiu (Podnikání). Vzdělávání poskytuje na adresách Plzeňská 231, kde sídlí vedení školy a je soustředěna teoretická výuka a Strážská 441 a 483, kde je realizován odborný výcvik.

V době inspekce škola vzdělávala v 10 třídách 156 žáků. Průměrná naplněnost tříd je 15,6 žáka oproti 17 žákům stanovených právním předpisem. Doklad o povolení výjimky z nejnižšího průměrného počtu žáků ve třídě pro školní rok 2016/2017 vedení školy nepředložilo. Naplněnost školy je 39 %. Ve srovnání s údaji uvedenými v inspekční zprávě z dubna 2011 došlo k poklesu počtu žáků o 36.

Škola eviduje 12 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a osm s odlišným mateřským jazykem. Z 23 zapsaných žáků maturitního oboru Podnikání je na základě jejich žádosti a rozhodnutí ředitelky školy 12 vzděláváno dle individuálních vzdělávacích plánů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon řídicí funkce a plní všechny právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Její řízení je podpořené jedenáctiletou praxí. Zavedená organizační struktura vyhovuje velikosti a typu školy. Kompetence a pravomoci ředitelka deleguje zejména na svého zástupce pro odborný výcvik. Zástupce pro teoretické vyučování není jmenován a koordinací teoretického vyučování je pověřena tzv. vedoucí učitelka. Kromě pedagogické rady je poradním a metodickým orgánem ředitelky ještě předmětová komise odborného výcviku oboru vzdělání Kuchař-číšník. Komise se schází dle potřeby a řeší zejména potřebné organizační záležitosti. Vzhledem k málopočetnému sboru, kdy pro výuku daného předmětu je pouze jeden pedagog, nejsou další komise ustanoveny. Ředitelka vede školským zákonem předepsanou dokumentaci a provádí kontrolní a hospitační činnost. Vzhledem k malé účinnosti zavedeného systému kontroly byly v některých oblastech zjištěny nedostatky např. ve zpracování školních vzdělávacích programů, ve vedení třídních knih a v průběhu sledované výuky.

Pedagogický sbor tvoří 18 pedagogických pracovníků, z nichž je 12 učitelů pro teoretické vyučování, 6 pro odborný výcvik. Dva učitelé odborných předmětů nesplňují předpoklad odborné kvalifikace. Ředitelka však prokázala, že jsou zaměstnáni na nezbytnou dobu a k termínu inspekční činnosti nemohla zajistit tyto činnosti pedagogickým pracovníkem s odbornou kvalifikací. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno. Pedagogové se účastní kurzů a seminářů k rozšíření odborného vzdělání v souladu s potřebami školy.

Poradenské a preventivní programy odrážejí specifika školy a poskytované služby jsou účelně koordinovány se službami školských poradenských zařízení v regionu. Oba pověřeni pracovníci pro výkon poradenských služeb (výchovní poradce a metodik prevence) splňují kvalifikační předpoklady. V podmínkách školy s nízkým počtem žáků i učitelů velmi dobře funguje vzájemná interakce a informovanost. Neustálý kontakt mezi žáky a vyučujícími má pozitivní dopad na včasné podchycení možných projevů nežádoucího chování a jejich řešení.

K zajištění vzdělávání využívá škola finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele, který zahrnuje provozní náklady, údržbu, opravy majetku, prostředky z rozvojových programů ministerstva školství na zvýšení platů a odměňování pracovníků regionálního školství a podporu odborného vzdělávání. Významným zdrojem mimorozpočtových příjmů byly pro školu projekty spolufinancované z fondů Evropské unie zaměřené na jazykové, technické a přírodovědné

vzdělávání žáků, další vzdělávání pedagogických pracovníků, vybavení učeben (cukrárny, pekárny) a nákup dalších učebních pomůcek (traktor, zvedáky apod.). Z dotačního programu krajského úřadu získala škola příspěvek zaměřený na podporu zájmu žáků základních škol o studium technických oborů. Dalším zdrojem financování byly příjmy z doplňkové činnosti zaměřené především na pořádání kurzů pro dospělé (svářečský kurz, autoškola a školení řidičů).

Zařízení školního stravování zabezpečuje stravovací služby svým žákům, zaměstnancům školy a cizím strávníkům. V rámci odborného výcviku probíhá v tomto zařízení praktická výuka žáků učebního oboru Kuchař – číšník, kde jsou žáci odborně vedeni a motivováni k zájmu o zvolený obor.

V rámci vnějších vztahů rozvíjí škola spolupráci především se zřizovatelem, městem Bor a školskou radou. V rámci regionu spolupracuje se základními školami, pro jejichž žáky organizuje mimoškolní aktivity (kroužky). S partnerskou školou v SNR realizuje mobility žáků oboru Kuchař-číšník zaměřené na německou gastronomii. Škola také trvale prohlubuje spolupráci s partnerskými podnikatelskými subjekty, a tím zajišťuje provázanost vzdělání v jednotlivých oborech s reálnými požadavky trhu práce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Zvolené metody a formy práce v hodinách všeobecně vzdělávacích předmětů (matematiky, fyziky, českého jazyka, občanské výchovy a estetické výchovy) byly málo efektivní a v žádoucí míře nepodporovaly rozvoj žáků především nižších ročníků. Učitelé nedokázali žáky vhodnými metodami motivovat k aktivní účasti na výuce. V úvodu vyučovacích hodin vyučující většinou oznámili téma, konkrétní vzdělávací cíle však definovali pouze výjimečně, v závěru hodin chybělo hodnocení míry dosažení stanovených cílů. Sebehodnocení žáků zařazeno nebylo.

Výuka sledovaných cizích jazyků (anglického a německého) byla zaměřena na rozšiřování slovní zásoby a upevňování gramatických jevů. Významný prostor byl věnován zejména odborné slovní zásobě odpovídající oboru vzdělání. Pozornost byla věnována také nácviku poslechu s porozuměním. Pro získání zpětné vazby o míře porozumění využívala učitelka překladovou metodu. Celkově organizace výuky nevytvářela prostor pro interaktivní učební činnosti účinně podporující rozvoj ústního vyjadřování žáků. Ve všech hospitovaných hodinách panovala klidná atmosféra s korektními vzájemnými vztahy.

Při přípravě hodin odborných předmětů učitelé upřednostňovali odbornou složku před metodickou, což negativně ovlivnilo efektivitu vzdělávání. Preferovanou výukovou metodou byl výklad spojený s diktováním poznámek učitele doplňovaný řízeným rozhovorem, do kterého se často zapojovala pouze malá část žáků, ostatní plnili roli pasivních posluchačů. Stavba hodin nevytvářela prostor pro vzájemnou komunikaci žáků ani pro rozvoj souvislého slovního projevu. Učitelé nevyžadovali odpovědi žáků celou větou, spokojili se s kusými a neúplnými odpověďmi. Ve většině sledovaných vyučovacích předmětů žáci nepoužívali učebnice, ve výuce se s texty téměř nepracovalo, čtenářská gramotnost byla rozvíjena v malé míře. Žáci nebyli cíleně vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracování informací. Rezervy byly shledány i v práci pedagogů při stanovování cíle hodiny, v důsledku čeho ověření dosaženého pokroku žáků a naplnění stanoveného cíle nebylo zřejmé. Hodnocení výuky prováděné vyučujícími v závěru hodin bylo spíše formální. K sebereflexi žáci nebyli vedeni. Mezi pozitiva sledované výuky patřilo využití konkrétních příkladů z praxe, mezipředmětových souvislostí a vystoupení žáka s referátem.

Hospitovaný odborný výcvik všech vyučovaných učebních oborů probíhal v opravárenských dílnách a gastronomickém zařízení školy (školní kuchyně, cvičné kuchyně a jídelna). Organizace výuky odborného výcviku účinně podporovala rozvoj odborných vědomostí a dovedností žáků. Učitelé odborného výcviku poskytovali žákům potřebnou zpětnou vazbu o správnosti postupu a přirozeně je metodicky vedli. Kladli na ně jasné, přiměřené a srozumitelné požadavky. Důsledně dbali na dodržování hygienických zásad, bezpečnost práce a ochranu zdraví. Žáci jsou seznamováni s nejnovějšími trendy v oboru, jsou pro ně pořádány vědomostní a dovednostní soutěže. Ve většině sledovaných hodin odborného výcviku převažovala příjemná atmosféra, žáci dobře spolupracovali s vyučujícími a ochotně plnili zadané úkoly.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola informuje o své vzdělávací nabídce prostřednictvím webových stránek, úřední desky města Bor a také na informativních schůzkách v základních školách. Pro zájemce o studium a veřejnost pořádá Dny otevřených dveří a pravidelné prezentační akce. Potencionální zájemce o studium se škola snaží získat i organizováním zájmových kroužků s technickým zaměřením pro žáky 8. a 9. ročníků základních škol v regionu. Při přijímání žáků jsou zachovávány rovné příležitosti. Ke vzdělávání ve škole jsou žáci přijímáni bez přijímacích zkoušek. Vnitřní motivace přijatých žáků pro dosahování co nejlepších výsledků je často nízká a hledají různé úniky např. absence, nezřídka i neomluvené. Při nedostatečných výsledcích volí přestup na jinou školu nebo studia předčasně ukončují. V letošním školním roce ukončilo studium již 17 žáků (přestup na jinou školu, nástup do zaměstnání). Kolísání počtu žáků v průběhu školního roku s sebou přináší různé problémy v organizaci vzdělávání, zejména při vytváření skupin. Individuální výsledky žáků jsou hodnoceny pravidelně na čtvrtletních a pololetních jednáních pedagogické rady. V záznamech z jejího jednání za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 jsou konstatovány vysoké počty neprospívajících žáků. Přijetí konkrétních opatření, která by na daný stav reagovala, z předložené dokumentace nebylo zřejmé. K pozitivní motivaci žáků jsou využívány pochvaly a ocenění. Škola vytváří podmínky pro jejich účast v odborných soutěžích, ve kterých dosahují úspěchy v rámci okresu a kraje. Organizuje odborné exkurze do firem a institucí.

Závěry

Hodnocení vývoje od poslední inspekční činnosti

- výrazné snížení počtu žáků (o 36)

Silné stránky

- účinná spolupráce se zřizovatelem a dalšími profesními a sociálními partnery, která vede k zajištění provázanost vzdělání v jednotlivých oborech s reálnými požadavky trhu práce.
- materiální podmínky vzdělávání pro odborný výcvik odpovídají moderním trendům a technologiím
- propojování poznatků teoretického vyučování s praktickým v odborných předmětech

Slabé stránky

- formální nedostatky v ŠVP (využití disponibilních hodin, poznámky k učebnímu plánu, přehled týdnů)

- kontrolní mechanismy nejsou účinně využívány ke zkvalitnění pedagogického procesu
- nízká efektivita výukových strategií některých pedagogů pro rozvíjení klíčových i odborných kompetencí žáků
  - a) málo promyšlená práce s cílem hodiny
  - b) zcela nedostatečná zpětná vazba poskytovaná žákům o jejich pokroku
  - c) výuka nerozvíjela vzájemnou spolupráci a žáci nebyli vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení
  - d) výuka dostatečně nepodporovala rozvoj čtenářské gramotnosti v hodinách
  - e) výuka je minimálně podpořena učebními pomůckami v teoretické výuce, což má za následek nízkou motivaci žáků k učení

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vytvořit systém pravidelného vyhodnocování žákovské práce v hodinách (zpětné vazby o tom, co se podařilo, na co je třeba se zaměřit v budoucnu a jak konkrétně je třeba postupovat)
- cíleně zaměřit kontrolní a metodickou činnost vedení školy na zvýšení efektivity výukových strategií.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Plzeňským krajem pod č.j. H/785/01 ze dne 30. listopadu 2001 včetně Dodatku č. 1 – 16 (Dodatek č. 16 nová Zřizovací listina č.j. ŠMS/6103/14)
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol školských zařízení vydané MŠMT dne 4. 3. 2016 pod č. j. MSMT-47343/2015-4 s účinností od 1. 9. 2016 pro Střední školu Bor, Plzeňská 231
3. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol školských zařízení vydané Krajským úřadem Plzeňského kraje dne 15 4. 2016 pod č. j. ŠMS/3894/16 s účinností od 1. 9. 2016 pro Střední školu Bor, Plzeňská 231
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Střední školy Bor, Plzeňská 231, ze dne 30. dubna 2012, č. j. ŠMS/pers./29/12 s účinností od 1. srpna 2012, včetně dodatku ke jmenovacímu dekretu
5. Osvědčení Krajského centra vzdělávání a jazykové školy, Plzeň o absolvování studia pro ředitele škol a školských zařízení (akreditace č.j.: 25 242/2008-25-509) ze dne 6. března 2012
6. Školní vzdělávací programy pro obory vzdělání Mechanik opravář motorových vozidel, Opravář zemědělských strojů, Kuchař-číšník, Podnikání
7. Výroční zpráva o činnosti školy od školního roku 2015/2016
8. Plán výchovně vzdělávacího procesu pro školní rok 2016/2017
9. Záznamy z jednání pedagogické rady
10. Školní řád platný od 1. 10. 2016
11. Organizační řád s účinností od 30. 6. 2012 s Dodatky
12. Provozní řády pracovišť odborného výcviku

13. Koncepce rozvoje školy 2016/2018
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti ŘŠ na školní rok 2016/2017
15. Hospitační záznamy vedení školy
16. Dlouhodobý plán DVPP 2015/2018, realizované akce
17. Rozvrh hodin - školní rok 2016/2017
18. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2016/2017
19. Evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017
21. Třídní knihy
22. Knihy úrazů
23. Účetní doklady za rok 2015
24. Dokumentace ke školnímu stravování za školní rok 2015/2016 a 2016/2017
25. Podklady k pedagogické kvalifikovanosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu / na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Ing. Drahuše Šefčíková, školní inspektorka	<i>Ing. Drahuše Šefčíková v. r.</i>
Ing. Jan Aschenbrenner, odborník pro oblast odborného vzdělávání	<i>Ing. Jan Aschenbrenner v. r.</i>
Mgr. Darina Motlíková, odborník pro oblast jazykového vzdělávání	<i>Mgr. Darina Motlíková v. r.</i>
Mgr. Jarmila Mrázková, odborník pro oblast humanitního vzdělávání	<i>Mgr. Jarmila Mrázková v. r.</i>
Mgr. Miroslava Vlčková, školní inspektorka	<i>Mgr. Miroslava Vlčková v. r.</i>
Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice	<i>Mgr. Petra Holopírková v. r.</i>

V Plzni 23. prosince 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Zdeňka Valečková, ředitelka školy	<i>Mgr. Zdeňka Valečková v. r.</i>
--	------------------------------------

V Boru 4. ledna 2017